

Albijn Van den Abeelepad in Sint-Martens-Latem 04.06.2018

**Advertentie voor het kunstenaarsdorp
Een schilderachtige wandeling door de Latemse Meersen – maar natte weidegronden!**

Quellen: Eigene Fotos, diverse Prospekte und das INTERNET

juehe 2018
story

Albijn Van den Abeele wandelroute

Afstand: 9 km

Start en aankomst: Parking Palepelstraat (vlakbij de Latemse Koutermolen)

StapAftips:

- Stap mee langs de karakteristieke plekjes die Albijn Van den Abeele, samen met zijn schilderende collega's van de Latemse School, herhaaldelijk op doek heeft gezet. Langs het traject staan infoborden met uitleg over de kunstenaars.
- In de Latemstraat 12 kom je voorbij Van den Abeeles woonhuis, dat begin 1900 een belangrijk trefpunt was van Latemse schilders, beeldhouwers, schrijvers en dichters. Op gezette tijden schoven hier onder meer Xavier de Cock, Emile Claus, George Minne, Valerius de Saedeleer en de gebroeders Van de Woestijne aan tafel voor een borrel of een tas koffie.
- Wijk in het Dorp even van de route af en wandel rechts naar de Leie. Het uitzicht bij de steiger, met aan de overkant vlakke, groene weiden met knotwilgen en aan jouw kant het Tempelhof en het huis van Valerius de Saedeleer, is ronduit indrukwekkend.
- Via het knuppelpad duiken we – na de cultuur – de natuur in. Kom op adem in de Latemse Meersen, een prachtig natuurgebied van 130 hectare met 8 kilometer aan wandelpaden.
- Aan de Vossestraat kun je naar rechts wandelen richting Baarleveer, of naar links, waar het imposante Torenhuis staat, het voormalige woonhuis en atelier van Albert Servaes. Vandaag is het 'Torenhof' een charmant familiehôtel. www.torenhof.be
- Vlak voor het startpunt stap je voorbij de Latemse Koutermolen of Sint-Baafsmolen, een houten staakmolen die toebehoorde aan de Gentse Sint-Baafsabdij. Onder meer Albijn Van den Abeele, Valerius de Saedeleer en Albert Saverys vereeuwigden hem meermaals op doek. **Horeca-tips:**
 - Huyze Waterloos, Nelemeersstraat 2, 9830 Sint-Martens-Latem: Tapa's, salades, pasta's en verzorgde vlees- en visgerechten vlakbij de Golf van Latem. www.huyzewaterloos.be
 - De Klokkeput en 't Laethems Ros, Dorp, 9830 Sint-Martens-Latem: Verzorgde vis- en vleesgechten in twee mooie brasseries in de historische dorpskern. www.deklokkeput.be – www.tlaethemsros.be

STAPAF

Toerisme
provincie Oost-Vlaanderen

www.tov.be

Overleden schilders lenen graag hun naam aan een wandeling. Zij gebruiken het landschap en de stad waar ze wonen als **voortdurende inspiratiebron**. De vroegste vorm van citymarketing. Neem nu **Albijn Van den Abeele (1835 – 1918)**. Niet alleen burgemeester van Sint-Martens-Latem, maar ook een van de eersten die het Oost-Vlaamse kunstenaarsdorp aan de Leie als zijn muze zag.

Negen kilometer lang maakt hij ons **deelgenoot van het inspirerende Leielandschap**.

Albijn Van den Abeele

Woonhuis Albijn Van den Abeele

Het dorpshuis (Latemstraat 12) met omhaagde voortuin werd voor en door Albijn ('Binus') Van den Abeele, burgemeester, gemeentesecretaris, schrijver en schilder. Deze verbleef er van 1881 tot 1918. Zijn atelier lag op de eerste verdieping waar het venster uitgaf op de kerk van Latem en op de voormalige bakkerij.

Het huis was een belangrijk trefpunt van 'Latemse' schilders, beeldhouwers, schrijvers, dichters in de jaren tussen 1884 en 1914 (Xavier en César De Cock, Emile Claus, Valerius de Saëdeleer, George Minne, Karel en Gustave van de Woestijne).

Albijn Van den Abeele (1835-1918) is geboren Latemnaar en zoon van een landbouwer. Eerst combineert hij een ambtelijke loopbaan met een bescheiden bedrijvigheid als letterkundige. In 1876 neemt hij afscheid als burgemeester en legt hij zich toe op zijn nieuwe passie: de schilderkunst. Zijn oeuvre getuigt van een onvoorwaardelijke overgave aan het onderwerp, de natuur in directe omgeving. Met zijn werk én door zijn belangeloze inspanningen voor de schilders van Sint-Martens-Latem staat Albijn Van den Abeele aan de basis van de Latemse kunstenaarsgroepen. In de jaren rond 1900 groeit hij uit tot de gastheer van zijn geboortegrond.

Het woonhuis van Albijn Van den Abeele, omstreeks 1908

Binus en zijn vrouw Mietje, omstreeks 1910

Karel van de Woestijne beschrijft in 1904 de Latemse nestor als volgt:

"Ik kan u, Sint-Martens-Latem, niet gedenken zonder dat me speelt in de gedachten 't beeld van de geest dezer streek, de goede geest zonder slinkse slimheid met wijs en oerlandig verstand, op deze grond geboren en één, fijn één met deze grond: Albijn Van den Abeele, subtiële, gelouterde spiegelziel van 't wezen en leven dezer gouwe".

Een van de eerste stops op de wandeling is **huisnummer 12 in de Latemstraat**, het woonhuis van '**Binus**', zo werd hij door zijn kunstenaarsvrienden genoemd. Het ligt centraal in de gemeente. Niet verwonderlijk dus dat het hier een dagelijks komen en gaan was van al wie zich in Latem kunstenaar noemde. Dichter Karel van de Woestijne getuigt in 1904: 'Albijn Van den Abeele, subtiële, gelouterde spiegelziel van 't wezen en leven dezer **gouwe**'.

Op gezette tijden stappen de gasten het **plechtige dorpshuis** binnen.

In de woonkamer schuiven de vrienden aan voor een druppelke of een tas koffie met kramiek (Rosinenbrot).

De route die naar hem is genoemd, loopt langs diverse karakteristieke plekjes die we kennen van de schilderijen.

Langs het parcours staan **tien infoborden**.

Provincie
Oost-Vlaanderen

Albijn Van den Abeele is de **stamvader** van de eerste **kunstenaarsgroep** van de **Latemse School** die **Sint-Martens-Latem** ook buiten de landsgrenzen en **faam** heeft **bezorgt**.

➤ **Latemer Schule - Latemse School**

Erste Gruppe – Eerste groep (1898-1908)

Vroege Verkenners - Xavier De Cock, César De Cock, Felix Cogen, Gustave Den Duyts, Albijn Van den Abeele, Valerius De Saedeleer, Gustave Van de Woestyne, George Minne, Albert Servaes, Jules de Praetere

Zweite Gruppe – Tweede groep impressionisme(1906-1913) en Vlaams expressionisme (1922-1930)

Gust De Smet, Leon De Smet, Maurice Sijs (Sys), Constant Permeke, Frits Van den Berghe, Emile Claus, Jenny Montigny, Anne De Weert, Modest Huys, Théo van Rysselberghe

Dritte Gruppe – Derde groep

Hubert Malfeit, Albert Saverys, Jozef de Coene, Albert Claeys, Victor Lorein, Achile Van Sassenbroeck, Jules Boulez und Maurice Schelck.

Vierte Gruppe – Vierde Latemse generatie

Fons Roggeman, Luc-Peter Crombé, Joe Van Rossem, Chris Pots, Jef Wauters, Lea Vanderstraeten, Jules De Sutter, Evariste Gustave de Bock, Vic(tor) Doods

De Albijn Van den Abeeleroute slingert zich bij **aanvang** door het **centrum van Sint-Martens-Latem**. Het wordt je al snel duidelijk waarom ze deze gemeente **het ‘Knokke’ van Oost-Vlaanderen** noemen. **Chique kledingzaken, prachtige villa’s en kunstgalerijen met sterallures wisselen elkaar af.**

De rijksten Belgen wonen in Sint-Martens-Latem!

Latemer Schule – Latemse School

- Als **Latemse School** (deutsch auch: Laethemer Schule oder Gruppe) wird eine **flämische Gruppe von Künstlern** bezeichnet, die **in der ersten Hälfte des 20. Jh.s in Deurle und Sint-Martens-Latem, zwei Dörfern an der Leie südlich von Gent oder Umgebung** tätig war.
- Die Latemse School wird **meist in folgende Gruppen eingeteilt**:
- **Zur ersten Gruppe**, den sogenannten Mystikern gehörten - **Xavier De Cock, César De Cock, Felix Cogen, Gustave Den Duyts, A lbert Servaes, Georges Minne, Gustaaf Van de Woestijne, Valerius De Saedeleer, Albijn Van den Abeele, Jules de Praetere**.
- **Zur zweiten Gruppe** gehörten die Expressionisten **Constant Permeke, Gust De Smet, Leon De Smet, Maurice Sijs (Sys), Frits Van den Berghe, Emile Claus, Jenny Montigny, Anne De Weert, Modest Huys, Théo van Rysselberghe**. Vor allem diese Gruppe hatte einen großen Einfluss auf die Entwicklung der späteren modernen Bewegung in Belgien.
- **Zur dritten Gruppe**, von der allerdings nur **Hubert Malfait** in Sint-Martens-Latem ansässig war, rechnet man außerdem noch die Maler **Albert Saverijs, Jozef de Coene, Albert Claeys, Victor Lorein, Achile Van Sassenbroeck, Jules Boulez** und **Maurice Schelck**.
- Manche Kritiker erkennen auch noch eine **vierte Generation** innerhalb dieser Schule zu der sie dann **Fons Roggeman, Luc-Peter Crombé, Joe Van Rossem, Chris Pots, Jef Wauters, Lea Vanderstraeten Jules De Sutter, Evariste Gustave de Bock, Vic(tor) Dooms** zählen.
- Der Begriff Schule bedeutet nicht, dass die Künstler eine bestimmte Organisation gebildet haben, sondern wurde wegen eines **gemeinsamen Dorflebens** und **einiger stiltechnischer Gemeinsamkeiten** geprägt. So beschäftigte sich die erste Gruppe nach 1900 vor allem mit dem **Symbolismus**, während die zweite Gruppe nach 1914 sich vor allem **expressionistischer Stilelemente** bediente. Die Künstler der dritten Gruppe fühlten sich überhaupt **keiner bestimmten Stilrichtung** zugehörig, dennoch basierte ihre Kunst – manchmal sehr ausgeprägt – auf der ihrer Vorgänger.

Albijn Van den Abeele wandelroute

Woonhuis en atelier Leon De Smet

Het zogenaamde *Schildershuis* (Koperstraat 20), een 19^e eeuwse hoeve, van 1906 tot 1913 het woonhuis en atelier van Leon De Smet. Tussen 1920 en 1940 het buitenverblijf van kunstcriticus en schilder Georges Chabot. De woning met atelier bevindt zich in nagenoeg dezelfde staat als waarin Leon De Smet haar in 1913 heeft achtergelaten. Op tal van schilderijen van de kunstenaar, en die van zijn broer Gustave De Smet, zijn het huis en de naastliggende boomgaard goed te herkennen. Het betreft hier één van de laatste sprekende landmerken die herinneren aan de grote artistieke periode van Sint-Martens-Latem van voor de Eerste Wereldoorlog.

De tuin van Leon De Smet, omstreeks 1910

Leon De Smet (1881-1966) is een kunstenaar die het leven als een glimlach schildert. Samen met zijn broer Gustave, Constant Permeke, Frits van den Berghe en Maurice Sys maakt hij deel uit van de tweede Latemse kunstenaarsgroep.

Met zijn wolkenloze kunst geeft hij een naam aan het onbezorgde Europa van de Belle Époque. Hier in dit huis met atelier ontstaat in amper acht jaar tijd het beste van zijn werk: de monumentale interieurs met figuren, de frêle stilleven, de prachtige tuingezichten en de bloeiende boomgaarden die de naam van deze schilder voor altijd hebben gevestigd.

De brief, 1910 - Leon De Smet

In Sint-Martens-Latem schildert Leon De Smet vooral het landschap in een jubellied van licht en kleur. Op 9 november 1913 verlaat Leon als laatste van de tweede groep het dorp aan de Leie. Hij vestigt zich dan met vrouw en kinderen aan de Godshuizentlaan in Gent. Het hernieuwde contact met het stadsleven brengt nieuwe thema's: het parkgezicht, het kermistafereel, het portret. Vooral de contacten met de Gentse bourgeoisie doen in hem de portretlist ontwaken. In zijn latere kunst zal Léon De Smet het niveau van de Latemse periode nog maar zelden bereiken.

We vervolgen de Latemstraat en houden bij de rotonde rechts aan, de **Koperstraat** in. Bij **huisnummer 20** staan we aan de ingang van het **voormalig woonhuis van Leon de Smet** (infobord).

Van **1906 tot 1913** heeft de **jongere broer van Gustave** hier een **imposante reeks werken geschilderd**. Monumentale doeken die voorgoed zijn naam hebben gevestigd. Vooral **tuingezichten** en **interieurs** met figuren bezorgen de maker een grote reputatie.

Leon de Smet (Gent 1881-1966 Deurle)

- Werde **evenals zijn vader en broer** Gustave (1877-1943) **schilder**. Volgde vanaf 1892 een opleiding bij Jean Delvin (1853-1922) aan de Academie van Gent. Verbleef van 1906-1913 in Sint-Martens-Latem. Woonde van 1914 tot 1924 in Londen en vervolgens in Brussel. **Woonde na 1936 in Deurle**. Hij kreeg diverse onderscheidingen voor zijn werk. De Smet was een veelgevraagd **portrettist en stillevenschilder**. Zijn werk bevindt zich in alle belangrijke Belgische en Nederlandse musea. De Smet schilderde in een licht impressionistische stijl met een toets die aan het pointillisme doet denken. De kleurcontrasten zijn vaak sterk, maar altijd in balans.
- We plaatsen het oeuvre van Léon De Smet bij het **impressionisme, expressionisme en pointillisme**. Hij schildert voornamelijk met toetsen, zoals in De verliefden (1911), maar hij had ook periodes waar hij grote vlakken schilderde zoals in Dame met waaier (1924). Zijn kleurenpalet is meestal iets meer gedempt, hoewel telkens een grote diversiteit van kleuren ontstaat in zijn werken. Zijn composities zijn voornamelijk zeer evenwichtig.
- Buiten het Groeningemuseum in Brugge en het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen heeft voornamelijk het Gentse Museum voor Schone Kunsten veel werk van Léon De Smet. Er kwam ook, **op initiatief van Jeanne Baeckelandt, een museum gewijd aan de kunstenaar in Deurle**. Hier vind je verschillende voorwerpen en informatie van en over de kunstenaar en een aantal voorname werken.

Voor de **Koperstraat** ten einde loopt, slaan we rechtsaf, een smalle kerkwegel in. Aan de **Kerkstraat** gekomen vervolgen we naar rechts, richting **dorpskom**. We gaan naar de **kerk** toe, maar zien eerst aan onze linkerkant een **fraai bronzen borstbeeld van Karel van de Woestyne** uit 1909.

Schweigen ist die Gewissheit, die nie versagt!

Wer hat die schwere Krone zerbrochen, die meinen Kopf umschloss?

Wie heeft de koude kroon
gebroken
die zwaar mijn dubbend denke
omsloot
Karel van de Woestyne (1878 -
1929)

Carolus Petrus Eduardus Maria (**Karel**) van de Woestijne (Gent, 10 maart 1878 - **Zwijnaarde**, 24 augustus 1929) was een Vlaams schrijver en **broer van de schilder Gustave**.

Op 28 augustus werd hij in de kerk van Zwijnaarde begraven, waarna hij werd bijgezet op het kerkhof van **Campo Santo te Sint-Amandsberg**.

Buste van Karel Van de Woestijne, in 1909 door de Latemse beeldhouwer Carl De Cock in gips.

DE COCK Carl (Carolus Constant... (Gent, 1879 - Sint-Martens Latem, 1965)

Beeldhouwer, ontwerper van medailles. Opleiding aan de Academie te Gent o.l.v. J. Delvin. Boetseerde o.a. borstbeelden van Karel Van de Woestijne, Adolf Herckenrath, Albijn Van den Abeele. Was leraar aan de Academie te Gent van 1909 tot 1940. Stichtte er in 1910-1911 de klas van graveerkunst. Leefde enigszins teruggetrokken op zijn domein in de Bosstraat te Sint-Martens-Latem.

Afkomstig uit de gegoede verfranse Gentse burgerij, volgde cursussen Germaanse filologie te Gent, maar ging in **1900 met zijn broer Gustave van de Woestijne te Sint-Martens-Latem wonen** (tot 1906, met een onderbreking tussen 1904 en 1905). In 1906 werd hij te Brussel (waar hij tot 1920 woonde) correspondent van de *Nieuwe Rotterdamsche Courant*, wat hij tot zijn dood bleef. Hij was bovendien achtereenvolgens ambtenaar (1911–1920) bij het ministerie van Kunsten en Wetenschappen en sinds 1918 redacteur bij het Beknopt Verslag van de Senaat. In 1920 werd hij benoemd tot **docent in de Nederlandse literatuurgeschiedenis** en de Inleiding tot de literaire kritiek te Gent (1920–1929). Hij woonde toen eerst te Oostende (1920–1926), daarna te Zwijnaarde bij Gent. Van de Woestijne maakte deel uit van de tweede generatie van medewerkers aan Van Nu en Straks. Behorend tot het West-Europese fin de siècle, bezit zijn oeuvre een neoromantisch en symbolistisch karakter, eerst overwegend sensualistisch, daarna ascetisch-mystiek. Tot zijn eerste, naar de expressie impressionistisch-symbolistische periode behoren de dichtbundels *Het vaderhuis* (1903), *De boomgaard der vogelen en der vruchten* (1905) en *De gulden schaduw* (1910). Kenmerkend voor zijn tweede, veeleer spiritualistische periode zijn de bundels *De modderen man* (1920), *God aan zee* (1926) en *Het bergmeer* (1928), die in 1942 in de trilogie *Wiekslag om de kim* werden verzameld. Ook de epische poëzie (*Interludiën I en II*, resp. 1912 en 1914, *Zon in den rug*, 1924, waarin o.a. het bekende gedicht *Penthesilea*) en het scheppend proza (o.a. *Laethemsche brieven over de lente* aan Adolf Herckenrath, 1904; *Janus met het dubbele voorhoofd*, 1908; *Afwijkingen*, 1910; *De bestendige aanwezigheid*, 1918, waarin o.a. het lyrische verhaal *De boer die sterft*; *Goddelijke verbeeldingen*, 1918; *Beginnelen der chemie*, 1925) getuigen van het voor Van de Woestijne zo karakteristieke dualisme van geest en zinnen en zijn als symbolische autobiografie te beschouwen. Van Van de Woestijnes veelzijdig kunnen getuigen verder zijn aandeel in de met Herman Teirlinck geschreven briefroman *De leemen torens* (1928), *Zes duizend en één dag verhalen* (1942) en *Verhalen* (1944) – die tot het beste behoren van wat hij schreef –, alsook zijn fijnzinnige literaire en kunstkritieken.

We slaan voorbij de kerk links af. De **Sint-Martinuskerk** (infobord) is rond **1900** ingrijpend verbouwd. Het brede middenschip krijgt dan het **aanzien van drie gotische hallen**. Kunstenaars als **Valerius de Saedeleer, Albijn Van den Abeele** en **Albert Servaes** hebben de kerk geregeld geschilderd.

Albijn Van den Abeele wandelroute

Sint-Martinuskerk en kerkhof

De geschiedenis van de Sint-Martinuskerk gaat in ieder geval terug tot de 12^e eeuw. Rond 1900 is de Romaanse kerk ingrijpend verbouwd. Het brede middenschip, samen met de twee smalle zijbeuken, krijgt dan het aanzien van drie gotische hallen. Daardoor krijgt de kerk een deel van haar authentiek karakter. De kunstenaars ervaren dat kennelijk ook zo: schilders als **Serafen de Rijcke, Albijn Van den Abeele** en **Albert Servaes** geven ook na 1900 in hun Latemse dorpsgezichten de voorkeur aan de oorspronkelijke architectuur.

De kerk van Sint-Martinus-Latem, ca. 1900

Op het kerkhof vinden we het sterfgegraven van Albijn Van den Abeele, de nestor van de Latemse schilders. In de hoek voorbij de westelijke ingang rust sedert 1941 de grote beeldhouwer **George Minne**. Op de kerk het beeld van zijn hand: **Moeder en kind** (1900), in brons gegoten. In de kerk hangt in de noordelijke zijbeuk een groot doek van **Gustave van de Woestyne, Onze-Lieve-Vrouw** schenkt de rozenkrans aan **Dominicus**. Wie het schilderij goed bekijkt, herkent de invloed van de Vlaamse Primitieven. De tegenhanger in de zuidbeuk is minder introspectief. Het is gewijd aan **Sint-Martinus**, de parochieheilige die als Romeinse soldaat z'n mantel deelt met een bo-

De kerk van Latem, 1905 - Albijn Van den Abeele

delaar. Het dynamisch stuk dateert van 1966 en is van de hand van de Latemse schilder **Maurice Schelck**.

Van De Woestyne, Gustave (1881-1947)

Het schilderij boven het **linker zijaltaar** is van **Gustave Van de Woestijne (1900)** en stelt **Maria voor die de rozenkrans geeft aan de heilige Dominicus**. Het werd *naar* het **voorbeeld van de Vlaamse Primitieven** geschilderd.

In de kerk hangt in de noordelijke zijbeuk een groot doek van Gustave van de Woestyne, **Onze-Lieve –Vrouw schenkt der rozenkrans aan Dominicus**.

Op het kerkhof vinden we het stemmige **Graf van Albin Van den Abeele**. Lijkt wel een **mini Père Lachaise**.

In de hoek voorbij de westelijke ingang rust sedert **1941** de grote **beeldhouwer George Minne**.

Het graf van George Minne en zijn vrouw te Sint-Martens-Latem

Op zijn graf in Sint-Martens-Latem prijkt een **Moeder met kind** van zijn hand.

Gegroet, o kruis onze enige hoop !

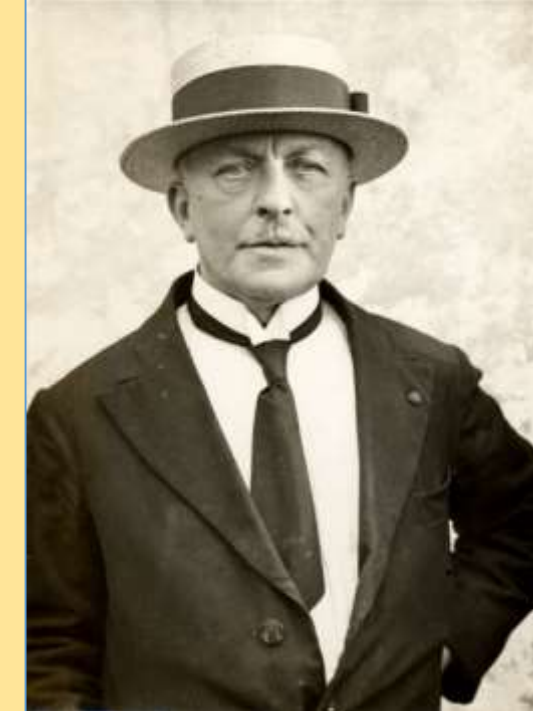

George Minne

Baron George Minne war ein flämischer Kunstmaler, Zeichner und Bildhauer. [Wikipedia](#)

Geboren: 30. August 1866, Gent

Gestorben: 20. Februar 1941

Baron George Minne (* 30. August 1866 in Gent; † 20. Februar 1941 in Sint-Martens-Latem) war ein flämischer Kunstmaler, Zeichner und Bildhauer.

Minne war ab 1880 zunächst Architekturstudent und Schüler von Jean Delvin an der Akademie von Gent. Hier studierte er von 1883 bis 1886 Malerei bei Théodore Channeel und Bildhauerei bei Louis Van Biesbroek. **Er war mit dem Autor, Schriftsteller und Nobelpreisträger für Literatur Maurice Maeterlinck befreundet, dessen Werke er illustrierte (Serres, 1886 und Soeur Béatrice, 1900).** 1890 stellte er einige seiner Werke im Zusammenhang mit der belgischen Künstlergruppe Les XX aus, der u.a. die Maler James Ensor und Fernand Khnopff angehörten. 1891 wurde auch er Mitglied dieser Künstlergruppe. Im selben Jahr ging George Minne nach Paris, um dort Schüler von Auguste Rodin zu werden, er wurde allerdings abgewiesen. Von 1895 bis 1896 besuchte er einen Kursus bei Charles Van der Stappen an der Akademie Brüssel.

1889 zog er **nach Sint-Martens-Latem**, um mit den Malern **Albinus Van den Abeele, Valerius De Saedeleer, Albert Servaes und Gustaaf Van de Woestijne** eine eigene Künstlerkolonie, die **Latemse School**, ähnlich dem deutschen Worpswede, zu gründen. Der Malstil orientierte sich stark am **Symbolismus**.

1912 dozierte er kurz an der Genter Akademie und flüchtete nach dem Ausbruch des Ersten Weltkriegs mit seiner Frau nach **Wales**. Sie hatten 7 Kinder! Nach Kriegsende nahm er seine Lehrtätigkeit wieder auf. **1931** wurde er mit dem **Baronstitel** geehrt.

Werk

Das Hauptwerk Minnes liegt in vom **mystischen Symbolismus** und vom **Präraffaelismus** geprägten Skulpturen: **Zumeist kniende Figuren aus Bronze**, beispielsweise **Trauernde Mutter mit zwei Kindern**, die verhaltenen Schmerz oder Zartheit darstellen. Das Museum Folkwang in Essen zeigt in seiner Dauerausstellung La fontaine aux agenouillés (**Brunnen mit knienden Knaben**, 1905/1906).

4

Via de doorgang onder de boog links komen we na zeventig meter aan de **boomgaard van de gemeente**, met links **het moderne gemeentehuis** en rechts het Tempelhof. Door een opening in de haag bereiken we de Meersstraat. We moeten hier rechtdoor maar wijken even van de route af en wandelen rechts naar de Leie (infobord). Het **uitzicht bij de steiger** is zonder meer imponerend. Aan de overzijde de vlakke, groene weiden met wat knotwilgen langs het trage water, aan deze kant, op de buitenoever, **twee witte gebouwen** die gonzen van historie: het **Tempelhof** en het **huis van Valerius de Saedeleer**. Feitelijk is er **geen plek** in Latem **die zo vaak door kunstenaars** met het penseel is **vastgelegd** als deze **Leiemeander**.

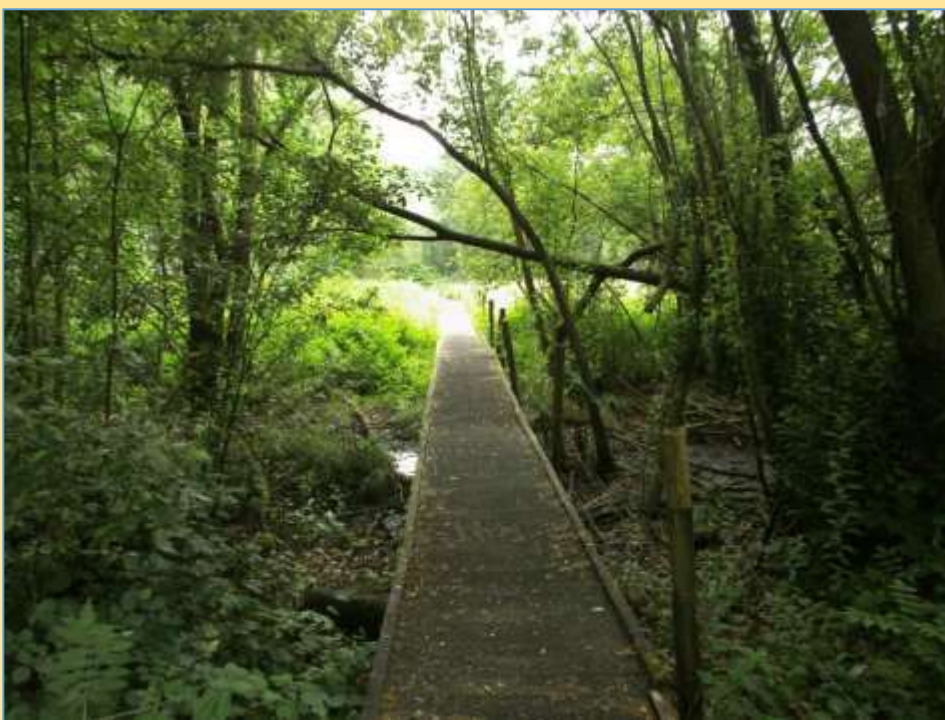

*De stamvader.
Albijn Van den Abeele, Leiebocht (1894).*

We keren op onze passen terug en gaan dan de onverharde weg rechts in.
Via het **knuppelpad** nemen we - na de cultuur – een **natuurbad** in de **Leiemeersen**.
Verder over een onverhard stuk komen we langs het **groot landhuis 't Zomernest**, de vroegere woning van **architect Magerman**. Na een kleine vierhonderd meter gaat het voor nummer 24 naar rechts.

Verder over een onverhard stuk komen we langs het **groot landhuis 't Zomernest**, de vroegere woning van **architect Magerman**.

Studeren in Cultureel Centrum Zomernest

Studeren in alle rust tijdens de blok?

Dat kan in cultureel centrum Zomernest in de Kwakstraat (14 plaatsen).

Er is wifi en water aanwezig. Het centrum is open van 7 mei tot en met 29 juni 2018 en van 1 augustus tot en met 31 augustus 2018, steeds van 8.30 tot 19 uur.

Na een kleine vierhonderd meter gaat het voor nummer 24 naar rechts.

Joke Schauvliege opent natuurpark Latemse Meersen 27/05/2018

In het Oost-Vlaamse Sint-Martens-Latem heeft Vlaams minister van Omgeving en Natuur Joke Schauvliege (CD&V) het **natuurpark Latemse Meersen ingehuldigd**. Een **ecologisch waardevol en beschermd natuurgebied tussen Gent en Deinze**.

De **Latemse Meersen** zijn gelegen in het noorden van de gemeente Sint-Martens-Latem **langs de rechteroever van de Leie**. De totale oppervlakte bedraagt circa 130 hectare. Het gebied wordt grotendeels gekenmerkt door **bloemrijke natte hooi- en weilanden**. Zeer uitgesproken voor de Latemse Meersen is het reliëf als gevolg van de intense rivierwerking. De vochtige komgronden worden er begrensd door landduinen ten zuiden en oeverwallen langs de Leie. In het noordwesten vind je een donk, dat is een afgespoelde duin, met uitlopers van fossiele oeverwallen.

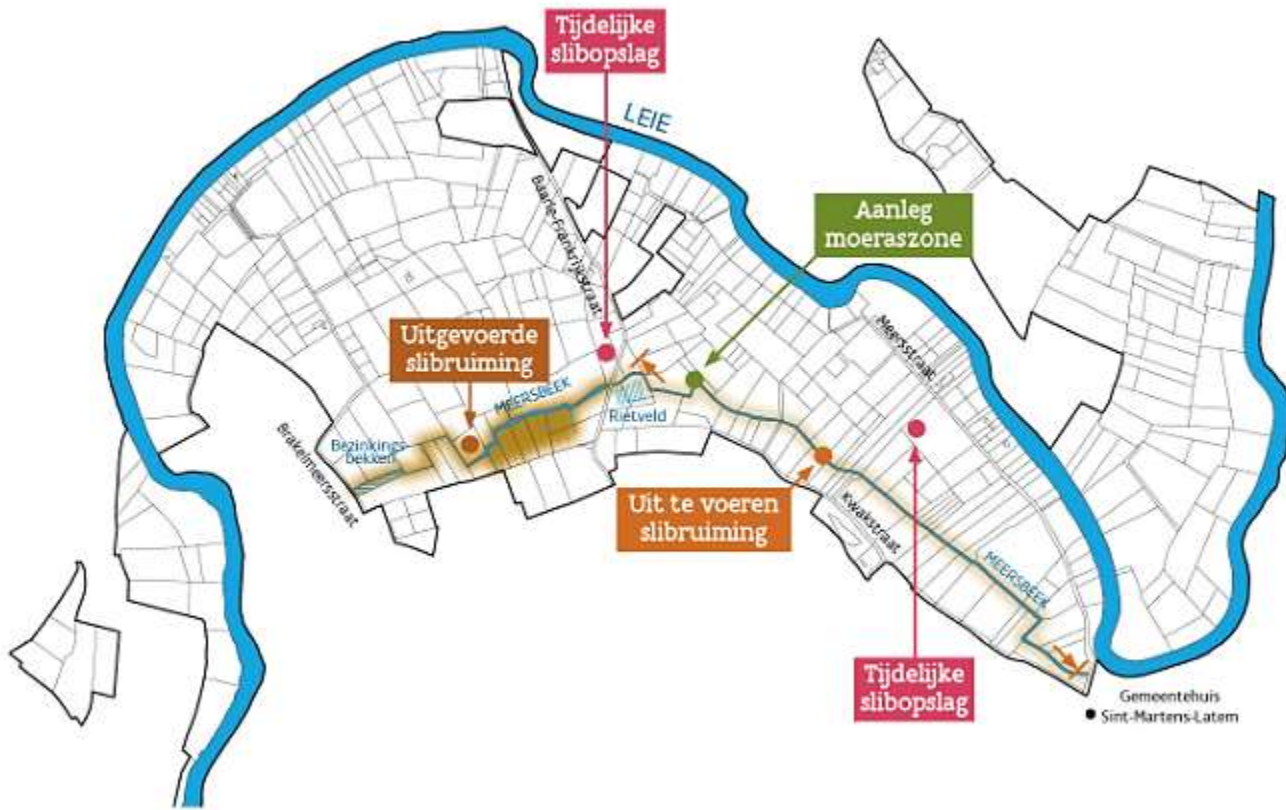
Flora

De bloemenrijke natte hooi- en weilanden van de Latemse Meersen zijn een lust voor het oog (**paardenbloem, madeliefjes, pinksterbloemen (Wiesen-Schaumkraut)**). Op verscheidene plaatsen, zoals onder meer langs de Kwakstraat, kan je in het voorjaar **dotterbloem**, echte **koekoeksbloem** bewonderen. Duizenden planten van de **grote ratelaar (Klappertopf)** kleuren de **graslanden** helemaal geel.

Fauna

De Latemse Meersen zijn ook het favoriete terrein van **marterachtigen** zoals **bunzing, hermelijn en wezel**. Verschillende soorten **vleermuizen** jagen er 's nachts op **kevers, nachtvlinders en andere insecten**. Kenmerkend voor een meersengebied is het dichte netwerk van sloten. De centrale waterloop Meersbeek ontwatert het gebied van west naar oost. Typische weidevogels zoals **kievit, wilde eend, kuifeend, blauwe reiger, slobbeend** en **gele kwikstaart** broeden in het gebied. Ook **buizerd** en **kiekendieven (Weihen)**. De **rietgors (Rohrhammer)** is een jaarlijkse broedvogel in de Latemse Meersen. Vroeger broedde hij in de ruigere percelen verspreid in het reservaat, maar de laatste jaren is het aantal broedende rietgorzen beperkt tot één of twee koppeltjes in het rietveld in de Baarle Frankrijkstraat. In het voorjaar kun je ze daar dan ook horen zingen en zijn de mannetjes in hun prachtige broedkleed vrij gemakkelijk te zien.

Spectaculair is de winterslaapplaats in het rietveld in de Baarle Frankrijkstraat. Van oktober tot april komen daar tientallen, soms wel meer dan 150 rietgorzen bijeen om te slapen. Wil je dit natuurfenomeen zien, kom dan 's avonds drie kwartier voor zonsondergang naar het rietveld. Een hoge fluittoon kondigt hun komst aan. De vogels landen dan in een steile duikvlucht en duiken op het laatste moment met een scherpe hoek het riet binnen. 's ochtens verspreiden ze zich in de Leievallei op zoek naar onkruidzaden in ruigere hoekjes en op akkers die een tijdje onbewerkt bleven. Eigen ringonderzoek toont aan dat de vogels niet noodzakelijk elke nacht op dezelfde slaapplaats terechtkomen. De meeste vogels broeden trouwens noordelijker. In het Latemse rietveld hebben we al vogels waargenomen die afkomstig waren uit Nederland, Duitsland, Denemarken, Zweden en Noorwegen.

De **Latemse Meersen** is grotendeels een open meersengebied met natte weilanden langs de Leie. Naast de waardevolle natte biotopen, bieden overgangszones naar drogere milieus langs de Leie veel kansen voor zowel planten als dieren. **Deel 1 van het projectuitvoeringsplan 'Latemse Meersen' (PUP1)** bevat drie accenten. Er werden werken uitgevoerd in functie van het landschap, het water en de paden. Men heeft getracht het oorspronkelijke landschap te herstellen, gebiedsvreemde functies landschappelijk te integreren en er is gekozen voor de omvorming van een populierenbos naar een standplaatseigen valleibos. Enkele natte biotopen werden hersteld of aangevuld: er werden poelen aangelegd, bestaande poelen en sloten geruimd, en een vergraven moerasgebied werd gedeeltelijk heringericht. Ten slotte werd er een wandelpad aangelegd.

In **deel 2 van het projectuitvoeringsplan (PUP2)** werden de Keuzemeersen in Drongen heringericht als broedgebied voor weide -, water- en moerasvogels. De bestaande knotbomen op de perceelgrenzen werden éénmalig geknot, maar op langere termijn zullen de perceelgrenzen vervagen. De meersen zullen evolueren naar een natuurlijk ogend rivierlandschap met een mozaïek van grasland, opgaande bomen en struiken, rietuigtes, moeras en oevers en open water. Verder werd de noordelijke populierendreef heraanplant en de woonwijk Keuze beter ingepast in het landschap met de aanplanting van knotbomen en houtkanten. Het bestaande wandelpad op de Leieoever kreeg een verbinding waardoor er zich een lus vormt die bedoeld is voor natuurliefhebbers met laarzen. Het waterpeil wordt het hele jaar door geoptimaliseerd en het maai- en grasbeheer aangepast door terreinbeheerder Natuurpunt.

Albijn Van den Abeele wandelroute

Leiemeersen

De Latemse meersen, een erkend natuurreserveaat, vormen een half open coulisse-landschap met overwegend hooi- en graslanden waar knotwilgen, elzenbroek en een enkel populierenbos wisselende accenten geven. Van de Latemse kunstenaars heeft Albijn Van den Abeele het meest van allen zijn schildersezel in de Leiemeersen geplant. Dreven met knotwilgen, bosjes met elzen en populieren, panorama's met houtkanten, de Meersbeek en kleinere sloten vormen meermaals het onderwerp van zijn doeken.

In de Leiemeersen, 1895 - Xavier De Cock

Deze winterkom ligt zes à zeven meter boven de zeespiegel, amper één meter boven het gemiddelde peil van de Leie. In talloze sloten is een rijke watervegetatie te vinden. De maai-velden staan er in het voorjaar met hun zachte witbol en madeliefjes kleurig bij. Op de vochtige kleiplekken, gebruikt als weidegrond, straalt in april de dotterbloem tegen het donkergroen. En in mei is er het lila tapijt van pinksterbloemen. Zeer uitgesproken voor de Latemse meersen is het reliëf als gevolg van de intense rivierwerking. De vochtige komgronden worden er begrensd door landduinen ten zuiden en oeverwallen langs de Leie. Ken-

merkend voor een meersengebied is het dichte netwerk van sloten met als centrale waterloop de Meersbeek die het gebied van west naar oost ontwatert met haar monding ter hoogte van het gemeentehuis.

De Latemse meersen zijn bij uitstek het werkterrein van 'Binus' Van den Abeele. Met nauwlettende aandacht speurt hij de natuur af. En heeft hij eenmaal zijn plek gevonden, dan blijft hij in stille bewondering zitten. Onaanzienlijke dingen worden als het ware afgeluisterd tot zij hun geheimen prijsgeven. 'Niets is schoon dan het natuurlijke', is zijn artistiek motto.

Albijn Van den Abeele, Landschap in de zomer (De meersen), 1913

De Meersbeek in Latem, 1913 - Albijn Van den Abeele

Even verder steken we de **Meersbeek** over de verzadigde gronden afwatert. Aan weerszijden een half open coulisselandschap met overwegend hooi- en weilanden: knotwilgen, elzenbroek en populierenbos geven wisselende accenten.

De **meersen** evolueren zo naar een **natuurlijk ogend rivierlandschap** met grasland, bomen en struiken, moeras en oevers. Het bestaande wandelpad op de Leieoever kreeg een verbinding, waardoor wandelaars in een lus het gebied kunnen verkennen.

In de slotfase werd de Meersbeek in de Latemse Meersen aangepakt. Een dikke sliblaag werd verwijderd en ook hier kwam een wandelverbinding.

Van de Latemse kunstenaars heeft **Albijn Dan den Abeele** het meest van allen zijn **schildersezel** in de e Leiemeersen (infobord) geplant. Dreven met knotwilgen, bosjes met elzen en populieren, panorama's met houtkanten, de Meersbeek en kleinere sloten vormen meermaals het onderwerp van zijn doeken.

Honderd meter voorbij de beek nemen we de weg links, langs groentepercelen op de vruchtbare **rivieroever**.

Een alternatieve route is enen smalle wegel langs de Leie: prachtig uitzicht, maar het oude jaagpad is niet meer in optimale staat.

Als we weer asfalt onder onze voeten voelen, zitten we in **Vossestaart**. Hier loopt de route meteen naar links, waardoor we uiteindelijk aan de **Baarle-Frankrijkstraat** uitkomen.

We gaan naar rechts (eventueel kan de route hier ingekort worden).

Site aan de Leie met mooi en groot verleden krijgt **twalf lofts**

Oude vlasfabriek deels tegen de vlakte

In **1923** bouwde **nv Baetens** de **vlasfabriek** aan de Meersstraat. Drie generaties lang **bleekten** ze er **ruw vlas en vlas op garen**. In **1977** maakte het Gewestplan 'Gentse en Kanaalzone' de **vlasfabriek zonevreed in natuurgebied**. De fabriek kon **geen milieuvergunning meer** krijgen, de exploitatie stopte en de fabriek liep langzaam leeg.

Vertrekkend aan het Dorp, parallel met de Leie en doodlopend in de Latemse meersen aan het, bij de knik in de Leie ingeplante "**vlasveredelingsbedrijf Baetens N.V.**", hier opgericht in 1922 als enige nijverheid aan de Leieboorden te Sint-Martens-Latem. Enkele huizen werden hierbij voorzien voor het personeel (nummer 58, 60 eveneens van 1926). Voorts villa's (bijvoorbeeld nummer 6) en kleine buitenverblijven (bijvoorbeeld nummer 16) vanaf begin 20ste eeuw, meestal voorzien van privé-aanlegsteigers.

Meersstraat 56 9830 Sint-Martens-Latem

De wandelaar die **Baarleveer** (infobord) wil bezoeken, vervolgt hier de Baarle-Frankrijkstraat tot aan de Leie en keert dan terug.

Veer van Baarle-Drongon

In een **schilderachtige bocht** stroomopwaarts de Leie, **even voorbij de kerk van Baarle-Drongon**, ligt een veer voor voetgangers en fietsers. De geschiedenis van deze veerpont gaat terug tot in de 19e eeuw. Het wankelende bootje werd voortgetrokken langs een kabel die op de bodem van de rivier lag, om het voorbijvarende bootverkeer niet te belemmeren. Deze plaats is een geschikt uitgangspunt voor wandel- en fietsuitstapjes door de beboste villawijken van Sint-Martens-Latem. In **2007** werd in het kader van een landinrichtingsproject de **aanlegsteiger vernieuwd** en het **kabelveer vervangen door een gemotoriseerd veer**.

In de maanden **mei, juni, juli, augustus en september 7 dagen op 7**.

In de maanden **oktober tot en met april** (uitgezonderd de paasvakantie) **enkel op zaterdagen, zondagen en wettelijke feestdagen**

Bedieningsuren voor maandag tot vrijdag:

7u30 tot 12u30 en 14u00 tot 19u00

Bedieningsuren voor zaterdag, zondag en feestdagen:

9u00 tot 12u00 en 13u00 tot 19u00

Hof ter Leie / Baarle 90 Baarle Frankrijkstraat 90 9830 Sint-Martens-Latem;
ligt aan een meander van de Leie op het einde van een doodlopende straat. Je kamer is vlak boven het restaurant en geeft uitzicht op het veer die je van Sint-Martens-Latem naar Baarle-Drongen overzet.

De bewegwijzering brengt ons na ongeveer 100 meter, bij een rij knotwilgen. scherp naar links.
Na een stuk verharde weg – we laten een aantal woningen aan onze linkerkant – komen we in
het akkergebied van de Latemmeersen, het **pad loopt hier in geknikte vorm** verder.

6

Een hoeve in de Latemse meersen

Welkom in de Latemse Meersen

De natte hooi- en weilanden van de Latemse Meersen vormen in het voorjaar een ware bloemenpracht: je kan er dotterbloem, brede orchis, ratelaar en echte koekoeksbloem bewonderen. De meersen vormen het favoriete terrein van roofdieren zoals bunzing, hermelijn, steenmarter en vos.

Kenmerkend voor dit gave landschap zijn de historische elementen: komgronden centraal in de meersen met een dicht middeleeuws slotennetwerk, onderbroken door een fossiele oeverwal en begrensd door een afgespoelde duin (of donk).

Het beheer bestaat uit hooien, begrazen, wilgen knotten en houtkanten onderhouden om het landschap gaaf te houden. Hiervoor werkt Natuurpunt samen met lokale landbouwers en vrijwilligers.

Dit gebied wordt ingericht en beheerd met de steun van:

We hebben zelf ook een kudde Herdwickschapen. Ze zijn afkomstig uit het Engelse Lake District. Het gure klimaat en de arme vegetaties op de bergflanken daar maken van de Herdwick een perfect natuurschaap. Herdwicks zijn eerder compacte en robuuste schapen met een dikke waterdichte vacht en stevige poten. Ze onderhouden de natte graslanden. De schapen zijn ideale bondgenoten voor het beheer van de Muynckhammen, de Westerplas en andere terreinen in de Leievallei. Meer info op www.herdwick.org

Toegankelijkheid

Wandelaars zijn welkom op de bewegwijzerde wandelpaden. Honden blijven aan de leiband. Langs de wandeling passeer je soms een begrazingsraster.

Meer info

Zelf meehelpten aan het beheer of genieten van één van onze activiteiten in de Latemse Meersen? Zie www.natuurpuntgent.be

natuurpunt
natuur voor iedereen

 U bevindt zich hier

Dit natuurgebied wordt beheerd door Natuurpunt
Vereniging voor natuur en landschap in Vlaanderen

Coxiestraat 10 • 2000 Leuven • info@natuurpunt.be • www.natuurpunt.be

Een Herdwick-lam

Een Herdwick-ooi

Herdwick-schapen

De **Herdwick** is een zeldzaam schapenras uit Cumbria. Het aantal dieren wordt op 50.000 geschat. Ze worden gefokt op boerderijen in centraal en westelijk Lake District. Het ras is **een van de robuuste schapenrassen** van Groot-Brittannië, dat vaak op meer dan 900 meter hoogte graast op de ruige hoogvlakten en bergen van het Lake District.

De **Herdwicklammeren** zijn grotendeels **zwart** bij de geboorte, vaak met witte plekken aan de ogen en oren. Hun vacht wordt lichter naarmate ze ouder worden. **Volwassen dieren** hebben een **blauwgrijze tot lichtgrijze vacht**. Het hoofd en de poten zijn wit. Het **vlees** heeft een specifieke smaak en kwaliteit; het is mals en sappig en **smaakt meer naar wild** dan gewoon schapenvlees.

Bij de kroning van koningin Elizabeth II in 1953 stond er Lakeland **Herdwick-lamsvlees** op het menu.

**Vele individueel gebouwde villa's
met uitzicht naar de Latemse
meersen.**

"De bunker"

De woning Van Wassenhove in Sint-Martens-Latem

Deze woning bestaande uit beton, glas en hout is in de zomermaanden te huur aan 550 euro voor twee nachten.

De **woning Van Wassenhove** in Sint-Martens-Latem, **ontworpen door de architect Juliaan Lampens**, is door de Vlaamse Overheid erkend als **beschermd monument**. Dat meldt **Universiteit Gent**, eigenaar van de woning.

Woning Van Wassenhove is een **brutalistisch pareltje** en werd **eind jaren zestig** ontworpen door **Juliaan Lampens**. De woning valt op door zijn **ruwe bekiste betonschil** en heeft een open plan met splitlevels. Het **licht komt binnen via grote glaspartijen aan twee zijden, en een koepel**. Het opvallendst is de slaapkamer: een open cirkelvorm in hout.

Na zijn overlijden in **2012 schonk Albert Van Wassenhove, oud-leraar en vrijgezel**, zijn woning **aan de Gentse universiteit**. Die gaf ze in **langdurige bruikleen aan het nabijgelegen Museum Dhondt-Dhaenens**, om ze een publieke functie te bezorgen **als kunstenaarsresidentie**. UGent diende ook een aanvraag tot bescherming als monument in, die recent werd goedgekeurd.

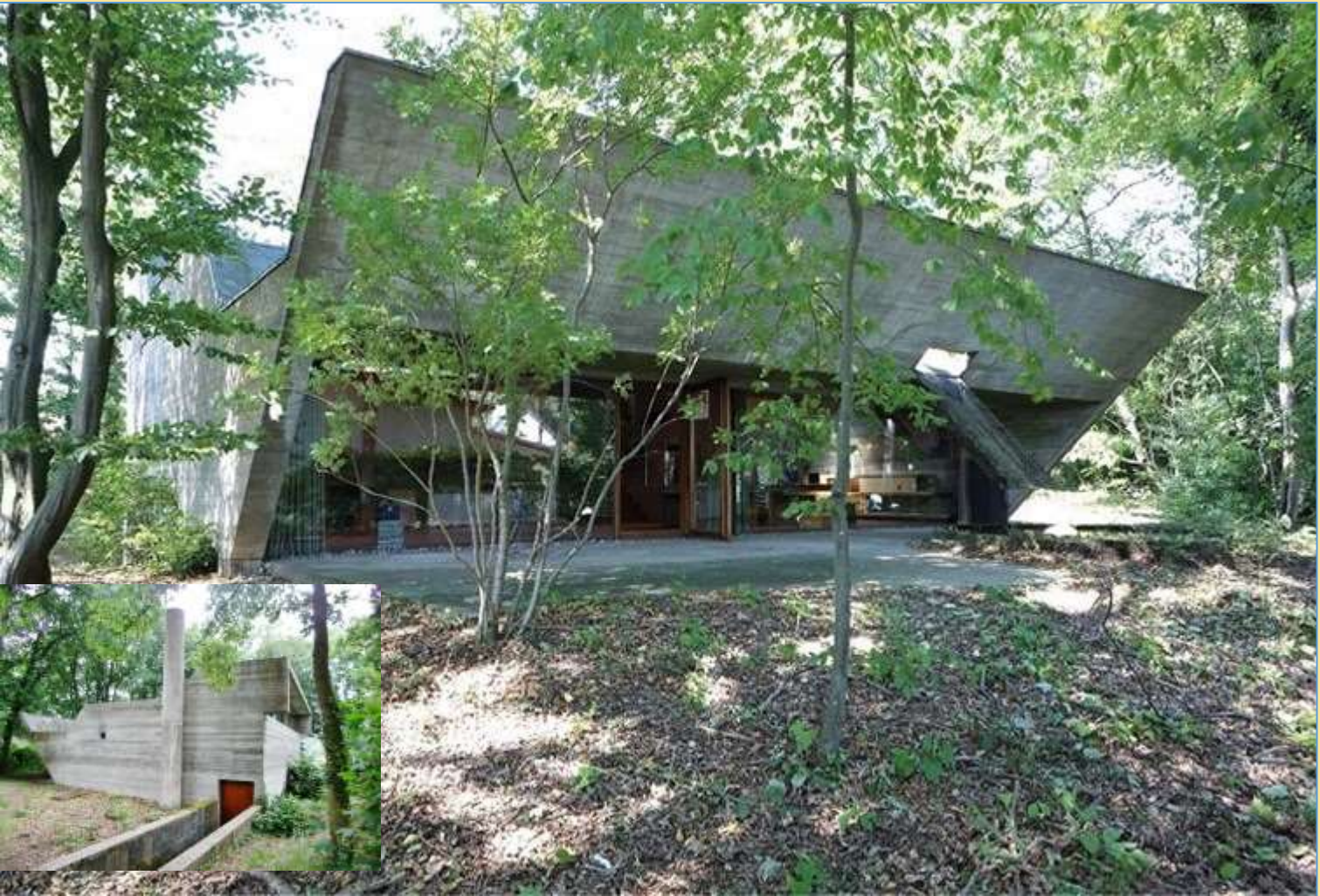
Het is de vierde woning van de Belgische architect die als monument wordt geklasseerd. Wie de woning wil bezoeken kan zich inschrijven voor het gegidst groepsbezoek dat gepland staat op zondag 21 januari. Vooraf inschrijven via Museum Dhondt-Dhaenens. In de zomermaanden kan je er ook een kort verblijf boeken.

WONING VAN WASSENHOVE IN SINT-MARTENS-LATEM

Brutaal buitenbeentje aan de Leie

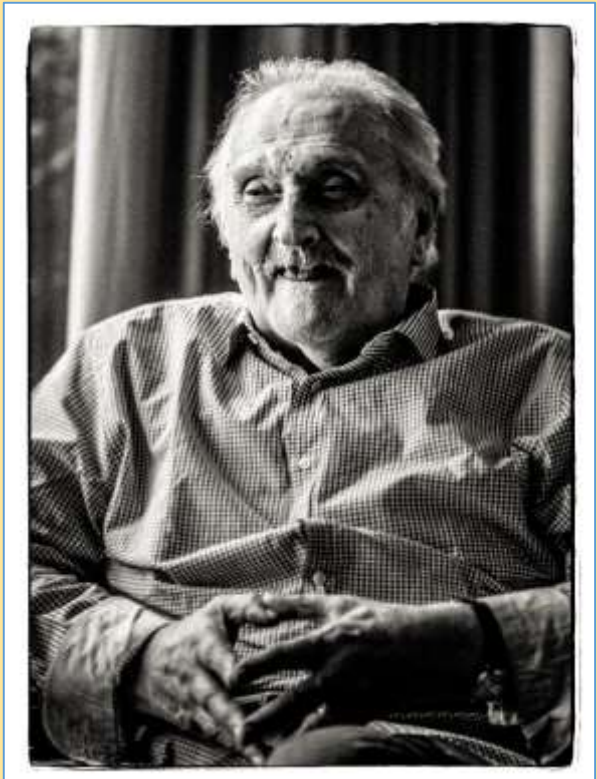
14 MEI 2016 Geert Van Der Speeten

Het Museum Dhondt-Dhaenens biedt strakke seventies-architectuur aan voor een kortverblijf. Van de straatkant zie je enkel een intrigerende bunker tussen de bomen. Maar binnen ontdek je een minimalistische cocon, ideaal voor een weekendje ontspullen aan de Leie.

Juliaan Lampens (De Pinte, 1926) is een Belgisch architect van Eke. Hij ontwierp in een soort gemoderniseerde traditionele stijl. Dat veranderde echter na 1958. Zijn 3 bekendste werken zijn: zijn eigen huis in Eke (1960), **de kapel van Kerselare (1966)** en de bibliotheek in Eke (1970).

Lampens creëerde zijn eigen kenmerkende en unieke bouwstijl volgens het **brutalisme**. Hij had een grote invloed op de manier hoe beton gebruikt werd in zowel het interieur als het exterieur van een gebouw. Hij was in de eerste jaren van zijn loopbaan een succesvolle traditionele architect. Pas na Expo 58 rijpten zijn vernieuwende architectonische ideeën. Met het ontwerp van zijn eigen woning beslist hij zich te concentreren op zijn persoonlijke stijl binnen de betonarchitectuur. De **nieuwe benadering van Lampens** tot het bouwen en wonen **sloot aan bij de architectuur van Le Corbusier en Mies van der Rohe**. Ook de aanknopingspunten met de Scandinavische en Japanse architectuur zijn duidelijk herkenbaar.

De kapel van Kerselare (1966)

PIETER WATERLOOS

Na een parcours te hebben afgelegd bij onder meer het oud konijntje in Waregem, Moo in Barcelona, La Bergerie in Namen koos Pieter ervoor om een eigen zaak te starten in Sint-Martens-Latem.

Huyze Waterloos werd **omgetoverd** tot een knap strak en feel good bar – restaurant waardoor de drempel sterk verlaagd is.

Als slagerszoon weet Pieter wat kwaliteit is. Je zal dan ook de op kaart dat ene speciale stukje vlees vinden die je elders weinig zal zien.

Nelemeersstraat 2
Sint-Martens-Latem 9830
Tel: 09/388.31.00

Sint-Martens-Latem heeft vele troeven.
Restaurant d' Oude Schuur is er één van.

Deze rustieke hoeve ligt in een beboste villa vlakbij de Leie en het golfterrein. Achter de gevel van deze **gerestaureerde schuur** vindt u een hedendaags interieur. Enkel de eeuwenoude imposante open haard verwijst naar het verleden. In de winter tafelt men voor het gezellig knetterend haardvuur, in de zomer in een lommerrijke omgeving op een prachtig terras.

D'Oude Schuur Bvba
Baarle-Frankrijkstraat 1
9830 Sint-Martens-Latem

D'Oude Schuur

RESTAURANT

Kunstenaarswoning "Torenhof" 1917 für Albert Servaes

Baarle-Frankrijkstraat 10 9830 Sint-Martens-Latem

Langs de kunstenaarswoning "Torenhof", **gebouwd in 1917** in opdracht van kunstschilder Albert Servaes tijdens Wereldoorlog I.

Het Torenhof, **nu een hotel**, is de voormalige woning van de Vlaamse expressionist Albert Servaes, die in Sint-Martens-Latem actief was. De toren bood de schilder een prachtig uitzicht over de nabijgelegen meersen en de kouter van Baarle, aan de overkant van de Leie. Hij trok het gebouw zelf op tussen 1915 en 1917. Opvallend is het **Romaans aandoende karakter** dat herinnert aan de religieuze of **mystieke klooster invloeden** in Servaes' werken. Hij **woonde van 1917 tot 1944**.

Het Torenhof werd in 1982 omgebouwd tot een **klein luxueus hotel met 12 kamers**. Sint-Martens-Latem en Deurle zijn beiden één van de charmantste en mooiste plaatsen van Vlaanderen, een paradijs voor zij die houden van de natuur, rust en cultuur.

Vanuit de Dries, de historische driehoek van Brakel, kan je links naar Het Torenhuis (infobord) van Albert Servaes. Hier heeft Servaes een onbelemmerd uitzicht gehad over de lagere weiden, de akkers en de Leie.

Albert Servaes (Gent 1883 – 1966 Luzern) was een kunstschilder en tekenaar en wordt beschouwd als België's **eerste expressionist**.

In **1905** trok hij naar **Sint-Martens-Latem** waar hij zich in een houten keet vestigde. Hij was een **diep religieus mens** die in zijn kunst graag de reeds verkende paden verliet. Een van zijn geliefkoosde thema's was het lijden van Jezus Christus. Hij **behoorde tot de eerste groep van de Latemse Scholen**.

De dramatiek en de wrangheid die uit zijn werken spreekt worden ondersteund door zijn donker coloriet en de dikke lijnen waarmee hij zijn figuren gestalte gaf. De Rooms-katholieke Kerk en veel van zijn tijdgenoten ergerden zich aan de **rauwe werkelijkheid** die hij schilderde. De kruisweg die hij schilderde (nu bewaard in de Abdij Koningshoeven van Berkel-Enschoot) is hiervan een voorbeeld. Opmerkelijk in zijn werk zijn ook zijn **landschappen en portretten**.

Vanwege **sympathieën** die hij koesterde **voor de Duitse cultuurpolitiek** tijdens het nationaalsocialisme moest hij na de Tweede Wereldoorlog de wijk naar **Zwitserland** nemen.

In 2005 was hij ook één van de kansmakers op de titel De Grootste Belg, maar haalde de uiteindelijke nominatielijst niet en strandde op nr. 71 van diegenen die net buiten de nominatielijst vielen.

Servaes, Albert / Begrafenis bij de armen / 1907

Hotel Torenhof is gelegen in het landelijke Sint-Martens-Latem vlakbij Gent. Dit uniek monument is het vroegere woonhuis en het atelier van de kunstschilder Albert Servaes.

Hotelgasten die bij ons verbleven geven ons op Booking.com en Tripadvisor een mooie score van 9.0 of hoger.

Ook u en uw gasten kunnen genieten van de rust en de natuur in ons familiehotel.

Een single kamer - inclusief ontbijt vanaf **88 euro**.
Tweepersoonskamer - inclusief ontbijt vanaf **98 euro**.

Gratis WIFI

Badkamer met inloopdouche of bad

Terras met uitzicht over natuurgebied

Ontbijt (ook voor niet hotelgasten)
Seminaries (max. ongeveer 12 personen)
Verhuur vakantiewoning

Aarzel niet om ons persoonlijk te contacteren voor bijkomende informatie of specifieke wensen.

Bea +32 (0) 473/882.304
Frans +32 (0) 475/727.862

Hotel Torenhof
Baarle-Frankrijkstraat 10
9830 Sint-Martens-Latem
Tel +32 (0) 9/282 33 20
torenhof@torenhof.be
www.torenhof.be

Albijn Van den Abele wandelroute

Richard Minne

Hier, aan de Eikeldreef 16 in Sint-Martens-Latem, woonde vanaf 1928 de schrijver-dichter Richard Minne (1891-1965), geboren in Gent. Het originele woonhuis is ondertussen afgebroken. Naast Guido Gezelle en Karel van de Woestijne is Minne één van de grote Vlaamse dichters uit de eerste helft van de 20e eeuw. In 1965 overleed hij vrij plotseling in zijn woning. Hij werd begraven op het Latemse kerkhof. Daar rust hij, op de ereplaats voor artiesten, onder een grote zilverberk.

Schrijver-dichter Richard Minne

In 1921 heeft hij samen met Roelants, Léroux en Herreman 't Fonteintje gesticht, - een tijdschrift dat tot 1924 blijft bestaan en dat de traditie op een vrij originele manier handhaaft. In de letterkunde staat Minne bekend als een non-conformistische eenzaat. In wezen is hij een 'delicate levensminnaar', hoewel hij zich graag uitgeeft voor een spotter, een schampere sarcast. In 1928 schreef hij: "Ik trek naar Latem, 't schijnt dat ze daar allen na een tijdje mystiekers worden. Ik hoop daar welkom te zijn als een hond in een kegelspel".

Naast zijn uitgaven *In den Zoeten Inval*, *Wolfijzers* en *Schietgeweren* en *Album 1944* verzorgde Richard Minne, als journalist bij het dagblad *Vooruit* tal van artikelen en vaste rubrie-

Ode aan den eenzame
Gelijk een bron
zijt ge in de zon
op de hoogvlakte van Parnic.
Geen bieder zelfs
die in 't gewelt
van zijne hand uw klaarheid schept.
Van heinde en ver
alleen een ster
schijnt toe en geeft zich gewonnen.

ken. In 1928 ging Minne, moe van een boerenbestaan elders, in het kustenaarsdorp Sint-Martens-Latem wonen. Geldnood en zijn immer zwakke gezondheid noopten hem enkele jaren later een baan te accepteren als medewerker van het al genoemde dagblad *Vooruit*. Vanaf juni 1931 werd Minne vooral bekend als de geestelijke vader van 'Pierken'. De brieven van Pierken waren verhalen in fonetisch opgeschreven Gents dialect. De bekende kunstschilder Frits van den Berghe maakte er tekeningen bij. Pierken, die ongevraagd zijn mening gaf over allerlei actuele kwesties, werd meteen populair in het Gentse.

De bewegwijzing brengt ons rechts in de Eikeldreef. Deze laan, afgezoomd met eiken en beuken, voert dwars door het oude sparrenbos dat ondertussen flink is uitgedund. Rijke villa's hier aan alle kanten. Bij de kruising met de Bosstraat gaan we naar links.

Op de hoek van de Bosstraat en de Eikeldreef heeft de **schrijver-dichter Richard Minne** (infobord) bijna veertig jaar gewoond. Zijn woonhuis is bezweken onder de slopershamer, maar de gedachten, en zeker de gedichten van deze spotvogel leven in onze herinnering voort.

Op de bosstraat gaat het spoedig naar rechts, een oude kerkwegel in. Hetzelfde gebeurt op de Elsakkerweg. Na deze laatste wegel komen we, links aanhoudend, op de Vennelaan uit, die vervolgen we tot aan de drukke Latemstraat.

Minne droomde eigenlijk van een eigen literair blad dat de Boktand zou heten. Hij streed tegen alles wat de vrijheid beknotte, wat ongetwijfeld zijn antiklerikalisme verklaarde. Zijn huwelijk bleef kinderloos en misschien was dit de reden waarom hij dol was op kinderen en dieren.

Hij overleed te Latem, waar hij ook begraven werd.

Na honderd meter komen we bij **het vijvertje** (infobord), op de tweesprong van de Burgemeesterstraat en de Latemstraat. Reeds op de oudste kaart van Latem, daterend uit 1575, wordt deze drie met vijver afgebeeld). Oorspronkelijk was het een verzamelplaats voor het vee met de bedoeling het te voeren, te melken en te laten drinken. Het plein deed ook dienst als ontmoetingsruimte voor de hele dorpsgemeenschap. In feite ligt **hier de oorsprong van Latem**. Van hieruit heeft het dorp zich verder ontwikkeld.

In de naastgelegen witte hoeve heeft tussen 1908 en 1913 de **schilder Gust De Smet gewoond**. Vanuit zijn atelier of tuin heeft hij de **vijver meermaals op doek gezet**.

De Latemstraat nog ruim 100 m volgend, slaan we tegenover de bibliotheek linksaf, opnieuw een oude kerkwegel in. Uitkomend op de Meester Hicketlaan gaan we even naar links, dan naar rechts de Mevr. Simonnetlaan in die naar links draait, langs de tennisvelden.

We steken de Vijverhoflaan over, richting Open Veld. Na ongeveer 100 meter gaan we op de T-kruising naar links, Groot Speurestuk in die uitloopt op een 'pijpekop'. de zgn. Voetweg in. Een smal paadje is hier het vervolg van onze route. Aangekomen op de Kouterbaan is het even naar rechts en dan naar links, de Speureweg. Deze weg draait naar rechts. Ongeveer 50 meter na deze scherpe draai vervolgen we der route naar links, de zgn. Voetweg in. Aan het eind van deze half verharde weg moeten we gauw de drukke Maenhoutstraat over en vervolgen onze route over een weg door een recente woonwijk tot aan de Molenstraat. Hier gaan we naar links.

Tenslotte komen we dan bij de **Latemse Koutermolen** (infobord) uit, een windmolen waarvan de historie teruggaat tot der veertiende eeuw. We bevinden ons nu echt op de kouter, het vroegere akkergebied van Sint –Martens-Latem. In de schilderkunst is de Latemse molen **altijd een belangrijk motief geweest: Albijn Van den Abeele, Valerius de Saedeleer en Albert Saverys hebben deze blikvanger meermaals als onderwerp gekozen.**

We vervolgen onze weg en komen via de Molenstraat en de Palepelstraat terug bij ons uitgangspunt.

Albijn Van den Abeele wandelroute

Koutermolen

We staan nu op de zogenaamde *kouter*, het voormalige akkergebied. De Koutermolen, een houten korenwindmolen uit de 14^e eeuw, is de enige overblijvende van de Oost-Vlaamse Leiestreek. Zij was geruime tijd eigendom van de Sint-Martensabdij te Gent. Als kerkelijk goed is de molen in 1798 openbaar verkocht. In 1977 is zij verplaatst naar de andere zijde van het molenaarshuis.

In de schilderkunst is de Latemse molen altijd een onderwerp van de eerste orde geweest. Kunstenaars als Valerius de Saedeleer, Maurice Sys, Gust De Smet en Albert Saverys hebben haar geregeld op hun doeken gebracht.

Omstreeks 1900 kende het landschap een uitgesproken open karakter. Links en rechts strekte zich de vruchtdragende kouter uit. Op deze droge zand- en leemgronden verbouwde de Latemse boer het voedsel, zowel voor mens als dier: tarwe, rogge, boekweit, aardappelen en bieten. Kruiselings gingen aarden wegen de velden in om het afgelegen ploegland te kunnen bereiken. Sommige percelen droegen oude welluidende namen als Het Haeghelken, Den Crancken Troost en Het Cleen Speurestuck.

Op een schilderij van Albijn Van den Abeele, *Laatste zonnestralen* (1904), zien we de staakmolen, boven de inslapende kouter en onder

De Koutermolen, Sint-Martens-Latem ca. 1910

de cirkel van een fletsgele maan. Over dit doek schreef Karel van de Woestijne al in 1904:

Bezie dit maantje over de kouter. De molen hoog, enkele huisjes; een paar oppers; - daar omheen de wijde, de stille schemer-wijde, de badende gele wijde waar zuiver vloeit het rondende maanlicht, het licht dat gelijkvloeiend als olie is, het licht uit de klaarte-doorweven hemelen. Gij hoort één enkele kriebende krekel, maar gij hoort, drie en vier, de ver galmende nachtegale. Gij denkt niet meer, want gij zijt breed gelukkig. Gij hoort uw hart kloppen en er is zoetheit in uw mond. Gij gaat, en er is fluistering om uw treden.

Laatste zonnestralen, 1904 - Albijn Van den Abeele

Albijn Van den Abeele, Molen te Latem bij maanlicht, 1900

Van Den Abeele, Albijn (1835-1918)

ENDE